

ชื่อเรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการร้องทุกข์และการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีในประเทศไทย
ชื่อ-สกุล นักศึกษา	เศรษฐณัณษ์ ปิยะสมบุญ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.นพพล โปโสภา
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปี พ.ศ.	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีทางกฎหมายที่เกี่ยวกับกระบวนการร้องทุกข์และการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี 2) ศึกษากฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการร้องทุกข์และการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีในต่างประเทศและประเทศไทย 3) วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการร้องทุกข์และการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีในประเทศไทย 4) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขกระบวนการร้องทุกข์และการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาวิจัยจากแนวคิด ทฤษฎี บทความในวารสาร ตำราต่างๆ ตลอดจนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งของต่างประเทศ และของประเทศไทย รวมไปถึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย จำนวน 25 คน

ผลการศึกษา พบว่า 1) แนวคิด และทฤษฎีทางกฎหมาย ได้แก่ หลักความรับผิดชอบทางอาญาและทฤษฎีว่าด้วยการกระทำความผิด 2) กฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการร้องทุกข์และการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีในต่างประเทศ พบว่า สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐสิงคโปร์ มีกระบวนการเก็บรักษาและตรวจสอบหลักฐานเพื่อป้องกันการถูกแก้ไขหรือทำลาย ภายใต้สนธิสัญญาความร่วมมือระหว่างประเทศที่เรียกว่า “สนธิสัญญาไซเบอร์แห่งบูคาเรสต์” ประเทศไทย มีพ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และ พ.ร.บ. กู้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 3) ผลการวิเคราะห์ ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการร้องทุกข์และการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีในประเทศไทย เกิดข้อจำกัด ช่องว่างในการบังคับใช้กฎหมายและหลักเกณฑ์ขั้นตอนกระบวนการร้องทุกข์ที่ไม่ชัดเจน ทำให้การดำเนินคดีเป็นไปอย่างล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพ 4) เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 กำหนดหลักเกณฑ์ในกระบวนการร้องทุกข์คดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีให้ชัดเจน และให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้ทุกพื้นที่ในราชอาณาจักร

คำสำคัญ กระบวนการร้องทุกข์ การดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์